Влада – Радам !

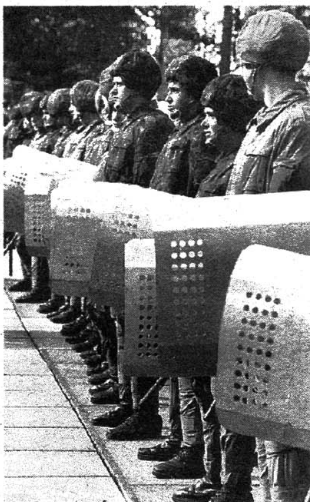
Голос України

Газета Верховної Ради України № 181 (681) ♦ П'ятниця, 24 вересня 1993 року ♦ Ціна 40 крб.

Леонід КРАВЧУК: «Перед усім народом України заявляю — того дня, коли новий парламент збереться на своє засідання, я звернуся до нього з проханням провести дострокові вибори Президента України».

Абзац з листа

Всеукраїнський референдум підтвердив незалежність України. Але з кожним днем, під виглядом економічних криз, становлення української державності явно гальмується. Іде нова хвиля рецидиву імперської політики Росії. Дедалі частіше на різних рівнях ставляться питання про спільні митниці та єдиний «прозорий» кордон у межах колишнього СРСР. Вважаємо, що за будь-яких обставин не можна ставити економічні інтереси над інтереси державності і, звичайно, народу України.

Жінки Союзу українок.

Суми.

Той будує, той руйнує...

Денне і вечірнє засідання 22 вересня

Протягом денного та вечірнього засідання депутати продовжували обговорювати питання доцільності чи недоцільності входження до економічного союзу. Скажімо, денне засідання почалося із того, що депутат В. Дудченко зачитав постанову Конгресу Федерації профспілок України з цього питання. А що, на мою думку, цей документ в багатьох моментах відображає погляди прихильників підписання Договору про економічний союз, то дозволю собі невелику цитату. «Все це (порушення взаємовигідних економічних зв'язків України з країнами СНД) призводить до зниження ефективності виробництва, зростання соціальної напруги в суспільстві, нестабільності фінансової системи, невпинного погіршення соціального стану трудящих України». Відтак, далі у заяві профспілок йдеться про те, що вони підтримують діяльність уряду по відновленню та розвитку економічних, інтеграційних процесів між Україною та Росією на засадах рівноправності і взаємовигідного економічного співробітництва і виступають за входження України до економічного союзу.

(Закінчення на 2-й стор.).

Фото Олександра КЛИМЕНКА

Без Союзу життя нам нема...

Харківське об'єднання профрад провело обласні збори трудових колективів, партій і рухів соціалістичної орієнтації з єдиним питанням порядку денного: «Про договір зі створення економічного союзу країн СНД».

Що стосується «трудових колективів», то серед їхніх представників побачити «пролетарів» не вдалося. Інтереси заводів і фабрик, колгоспів і радгоспів представляли «красные директора», котрі заявили рішуче — економічному союзу бути! І не тільки економічному.

На початку зборів голова Харківського об'єднання профспілок Віктор Чуб, віднедавна місцевий «возмутитель спокойствия», оголосив результати «об'єктивного соціологічного опитування» населення області про позицію харків'ян щодо союзу країн СНД.

(Закінчення на 4-й стор.).

Л. Кучма орієнтується на центристські сили і шукає вчительку української мови

На прохання журналістів екс-прем'єр-міністр України Л.Кучма провів в «Українському домі» прес-конференцію. Уже те, що зустріч відбулася не в стінах Кабінету міністрів і мала таким чином напівофіційний характер, спонукало журналістів до найрізноманітніших запитань.

Зокрема Л. Кучма сказав, що на сьогодні, коли судити з газетних публікацій, він не знає в Україні талановитішого економіста, ніж В.Пинзеник, а що стосується складу Кабінету міністрів, з яким йому доводилося працювати, то коли б йому сьогодні довелося формувати уряд, зі старої команди він дуже небагатьох взяв би з собою в атаку. Назвати цих небагатьох екс-прем'єр відмовився, «щоб Верховна Рада не вчинила навпаки».

(Закінчення на 2-й стор.)

Продиктовано в номер

Зволікання з програмою переселення депортованих німців

Відбулося засідання українського відділення міжурядової українсько-німецької комісії у справах депортованих німців, які повертаються на батьківщину. Як повідомив міністр у справах національностей і міграції України Олександр Ємець, переселення етнічних німців на південь України відбувається повільно: за 8 місяців 1993 року переїхало 2000 чоловік, освоєно лише 4 мільярди карбованців з коштів, які виділив під цю акцію уряд, а 12 мільярдів лишаються невикористаними. Олександр Ємець також повідомив, що чіткої програми переселення немає, фактично не надходять обіцяні кошти з Німеччини, угода держав колишнього СРСР «Про повернення депортованих народів» не виконується і жодна країна, окрім України, не погоджується фінансувати програму переселення. Як зазначили інші виступаючі, зокрема генеральний директор українсько-німецького фонду Едуард Лір, зволікання України в розв'язанні німецької проблеми починає викликати негативний резонанс в міжнародних колах.

Вимоги кримських татар

Меджліс кримськотатарського народу виступив із заявою, у якій перед Верховною Радою Криму поставлено вимогу скасувати прийнятий нею на сесії 7 вересня ц. р. Закон «Про вибори Верховної Ради Криму». Закон у цьому документі названо дискримінаційним, таким, що нехтує інтереси корінних народів і депортованих національних меншин Криму.

Приймаючи закон, депутати відхилили передбачені законопроектом національні квоти представництва у Верховній Раді. Надана законом можливість висувати кандидатів від національно-культурних товариств депортованих народів не дає народам жодних гарантій того, що вони матимуть власних представників у парламенті. Адже ці кандидати балотуватимуться в загальних округах, де татар — меншість. До того ж більшість кримчан ще просто не знає людей, що повертаються на батьківщину. Тож і голосувати за них навряд чи будуть.

«Трудовий Крим» закликав підтримати страйк 28 вересня

Рада руху прокомуністичної організації «Трудовий Крим» заявила про свою підтримку добового Всеукраїнського політичного страйку 28 вересня. «Трудовий Крим» оголосив про формування страйкових комітетів на підприємствах Сімферополя, Керчі, Севастополя. Серед основних вимог — негайне призупинення повноважень Верховних Рад України та Криму, призначення дати нових виборів і всеукраїнського референдуму про довіру Президенту, ліквідація президентських структур, які «не відповідають традиціям і звичаям українського народу». Серед економічних вимог — підписання договору про економічний союз, зняття митних бар'єрів між державами Співдружності, підтримка державного сектора виробництва.

Бюджет — не лимон

Представник Міжнародного Валютного Фонду, від'їжджаючи у відпустку, не залишив Мінфіну щонайменших надій на одержання найближчим часом кредитів своєї організації. У вересень місяць, за статистикою того ж Мінфіну, Україна увійшла з дефіцитом консолідованого бюджету у розмірі 1,5 трлн. карбованців. Ситуацію не врятувала навіть кредитна позика Національного банку у 4,1 трлн. карбованців. Тому було очевидно, що Україна безсила виконати умову Міжнародного Валютного Фонду щодо межі бюджетного дефіциту, яку він ставить перед своїми кредиторами.

Чорну справу, яку робить інфляція, добре ілюструють надмірні апетити промисловості до короткострокового кредитування (453,6 млрд. карбованців). А також бажання військового відомства скористатися відсутністю воєнної доктрини і витиснути бюджет як лимон: військові витрати за вісім місяців урізали бюджет на 735,8 млрд. карбованців. Для порівняння скажемо, що на підтримку місцевих бюджетів територій виділено 7,5 млрд. карбованців субвенцій.

В.Фокін вважає, що парламент припустився помилки

Коментуючи на прохання кореспондента УНІАН урядову кризу, колишній прем'єр-міністр, народний депутат України Вітольд Фокін зауважив, що у діях всіх ланок влади багато парадоксального, «однак нічого трагічного в цьому немає — це обов'язкова хвороба молодої держави». На його думку, парламент мусив без дебатів прийняти відставку Леоніда Кучми і не пов'язувати це питання з відставкою уряду. На обговорення кожної кандидатури піде щонайменше два місяці, а це дуже небезпечно. Якщо обирати Кабінет списком — це призведе до кризи ще швидше. Краще було б зробити певні зміни у робочому порядку. Усю виконавчу владу, впевнений, має взяти Президент, доручивши своїй довіреній людині обов'язки віце-президента по керівництву Кабінетом міністрів.

Парламентська хроніка

ТОЙ БУДУЄ, ТОЙ РУЙНУЄ...

У різних варіаціях, але з обов'язковим посиланням на розірвані економічні зв'язки, ідею економічного союзу підтримали Марченко, Мещеряков, Чародеєв, Мартинов, Козаренко, ряд інших депутатів.

Противники підписання договору наводили свої аргументи, застерігаючи, що Україна не може дозволити собі поступатися незалежністю. Тут можна до безконечності наводити аргументи обох сторін, однак, коли мова йде про економічний союз, то, думаю, варто звернути увагу саме на цей момент. Отже, чи й справді подолання економічної кризи в Україні залежить від того, підпише вона Договір про економічний союз чи ні? Як на мене, найкраще на це питання відповів В. Пинзеник. Чи потрібні Україні взаємовигідні економічні зв'язки з державами колишнього СРСР, чи повинні ми зняти всілякі перепони для розвитку зв'язків, — запитує він. І відповідає — потрібні і зобов'язані. Але якою мірою відповідає розв'язанню цих питань проект Договору? По-перше, пункт про вільне переміщення товарів, капіталів і робочої сили є не більше як декларація. Адже й раніше Україна підписала з Росією угоду про вільну торгівлю, проте вільною торгівлею там і не пахне. Росія наполягала на вилученні з цього режиму 450 видів продукції, куди, звичайно, входять основні статті нашого імпорту — нафта, газ, ліс. Причому, ці товари й надалі квотуватимуться та ліцензуватимуться, бо російська сторона під час обговорення проекту Договору навідруб відмовилася від пропозиції України за умови підписання Договору вказати точні строки відміни мита, податків, зборів та інших обмежувачів. Якщо ж і ми запровадимо такі адміністративні заходи, то не зможемо нічого продати в Росію, бо наші ціни вийшли на світовий рівень. А у нас і так від'ємне сальдо платіжного балансу.

По-друге, входження в рубльову зону, можливо, сприятиме пожвавленню економічних зв'язків з Росією? Якби ж то! Система розрахунків залишається старою: ми зможемо купувати в Росії товари в межах кредитного залишку на кореспондентських рахунках наших банків, тобто, в межах коштів, зароблених від експорту в Росію.

По-третє, застосування єдиних транзитних тарифів не на користь Україні, бо наш транзит у багато разів менший, ніж транзит Росії Україною.

По-четверте, Україна має від'ємний платіжний баланс із Росією. Така ситуація тривалий час спричинюватиме постійне падіння курсу українського карбованця до російського рубля. Тож в цій ситуації жодна держава світу не йде на вільний рух капіталів, оскільки це породжуватиме постійну їх втечу до Росії, тобто ми інвестуватимемо економіку сусідньої держави, що призведе до ще більшого посилення дефіциту платіжного балансу із нею. Можна було б іще наводити аргументи, але, думаю, що досить і цих.

Під кінець дня з цього питання висловились голова Верховної Ради І. Плющ та Президент України Л. Кравчук, І. Плющ, зокрема, наголосив, що раніше Верховна Рада уже ратифікувала угоду про СНД, де є слова про спільний економічний простір. Тож які ще угоди потрібні, щоб цей механізм працював? Так само в тій угоді є пункт про недоторканість кордонів, але попри це Верховна Рада Росії приймає постанову по Севастополю. Отже, уже з цього видно, хто створює єдиний простір, а хто його руйнує. А тому перш ніж підписувати якісь нові угоди, треба проаналізувати уже підписані і домагатися їх виконання.

Л. Кравчук заявив, що якщо ми не хочемо двох Україн, то маємо шукати компроміс. Але як Президент він не може піти на те, щоб підписати угоду, яка ліквідує дворічну працю по створенню незалежної держави. Але Україна, на його думку, має брати участь в усіх переговорних процесах. Що ж до економічного союзу, то на зустріч в Москву Президент поїде з пропозицією надання Україні асоційованого членства.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

Інтерв'ю в кулуарах

Микола КОРОБКО, народний депутат України:

Обговорення проблеми підписання Економічного союзу проходило драматично. Результати дебатів певною мірою стали несподіваними. Логіка розвитку дискусії вказувала на те, що мала бути прийнята постанова, яка схиляла б нашу державу до підтримки згаданого союзу. Враховуючи співвідношення сил у парламенті, очікувалася саме така розв'язка. Але у фіналі обговорення з'явилися нові струмені. Зокрема, ефектний виступ Голови Верховної Ради Івана Плюща. До речі, його промова була теж певною мірою несподівана. Глава парламенту реалістично проаналізував деякі документи з «життя СНД», ухвалені раніше, і логічно порушив питання: чому більшість з них не діє? Це був поштовх до роздумів тієї частини депутатів, які за будь-яку ціну хотіли підписати договір. На мою думку, він досить загрозливий для нашої республіки. Після доповіді І. Плюща у прихильників просоюзної орієнтації не вистачило аргументів, щоб далі відстоювати свою лінію. Дебати завершилися цілком пристойним рішенням.

Однак крапку на проблемі не поставлено. З урахуванням тих процесів, що відбуваються у державах колишнього Союзу, її ще порушуватимуть. Але з часом безперспективність згаданої інтеграційно економічної ідеї стане очевидною. Сподівання на допомогу з боку Росії згасатимуть пропорційно з погіршанням стану в цій державі.

Валерій БАТАЛОВ, народний депутат України:

На мою думку, немає потреби проводити сьогодні референдум. Рішення про необхідність всенародного опитування було прийняте під тиском професійної групи — шахтарів. А що буде, коли такі вимоги висунуть представники інших професій? Визнаю, що сьогоднішній парламент вичерпав себе. Можливо, самій Верховній Раді потрібно порушити питання про дострокові вибори й, не тратити дарма народні гроші. А до бюлетеня ввести також питання про довіру Президентові.

Підготував Сергій ДАНИЛЕНКО.

ВІЙНА З МАШИНОЮ

Ранкове засідання 23 вересня

Згідно з орієнтовним графіком вчорашній парламентський день мав розпочатися обговоренням одного з найзлободенніших питань — про Всеукраїнський референдум щодо довір'я чи недовір'я Президенту та Верховній Раді України. Іван Степанович уже, було, оголосив слухання з цього приводу. Як завжди, прагнучи найширшої демократії в сесійному залі, він дав можливість виступити депутатам біля мікрофонів щодо процедури розгляду цього питання. Однак розмова раптом пішла зовсім іншим руслом — народні обранці, ніби змовившись, пішли війною проти електронної машини, яка ніби-то вносить дезорганізацію в порядок, а точніше, черговість виходу народних обранців на парламентську трибуну.

Війна з технікою велася настільки затято, що «з'їла» цілу годину часу.

Щоб зняти напругу, **народний депутат В. Мельничук вніс розумну, на наш погляд, пропозицію: записуватися на виступи не тоді, коли вже питання винесено на обговорення, а заздалегідь, згідно з тижневим графіком слухання того чи іншого законопроекту або іншого документа.**

Незадовго до перерви почалося все-таки слухання питання про всенародний референдум. Однак і тут не обійшлося без якоїсь нервозності і, даруйте, хаотичності. Уже було надано слово для виступу депутата, як тут же вирішили спочатку послухати голову мандатної комісії, задати йому запитання, а вже потім перейти до обговорення.

Василь Рябоконь, голова мандатної і з питань депутатської етики комісії доповів сесії, чому зірваний референдум, призначений на 26 вересня. Головна причина, за його словами, полягала в тому, що окремі пункти Постанови Верховної Ради про призначення референдуму суперечили Конституції України, на що своєчасно вказав Президент України.

У численних запитаннях окремі депутати закликали знайти винного в тому, що сталося, і суворо покарати відступників від Закону. Однак виваженіші і тверезіші голоси дедалі частіше почали вириватися із гулу загального невдоволення. Такі депутати зазначали: проведення дострокових виборів до Верховної Ради у березні наступного року, а ще через три місяці переобрання Президента України — єдиний достойний і цивілізований спосіб вийти з політичної кризи, що назріла в країні.

Що ж до виборів місцевих органів управління, то тут думки розійшлися: проводити їх перед виборами до Верховної Ради чи після них.

Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ.

У КОМІСІЯХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Надзвичайно актуальні, невідкладні питання — про стан будівництва об'єктів соціальної сфери, житла в сільській місцевості і виробничих потужностей в агропромисловому комплексі та про фінансово-кредитне забезпечення формування продовольчих ресурсів у 1993 році — розглянуто в порядку здійснення контролю за виконанням закону про пріоритетний розвиток села на спільному засіданні постійних комісій **з питань будівництва, архітектури і житлово-комунального господарства, агропромислового комплексу, відродження та соціального розвитку села.** В обговоренні обох питань взяв участь і виступив перший заступник Голови Верховної Ради України В. В. Дурдинець.

При розгляді першого питання виступили голови постійних комісій В. І. Череп, В. В. Сухий, віце-прем'єр-міністр В. В. Дем'янов, міністри: сільського господарства і продовольства — Ю. М. Карасик, будівництва і архітектури — Ю. С. Сербін, голова правління Національного банку В. А. Ющенко та інші.

Визначалось, що за 8 місяців поточного року вже повністю використано річний обсяг передбачених капітальних вкладень, але введення в експлуатацію виробничих потужностей в агропромисловому комплексі, а також житла і об'єктів соціальної сфери в сільській місцевості знаходяться під загрозою зриву, замовниками не сплачено майже 50 відсотків обсягу виконаних будівельно-монтажних робіт.

Така ситуація склалася через недостатнє виділення централізованих капіталовкладень, зволікання міністерства фінансів у вирішенні питання індексації капітальних вкладень замовників тощо.

Було прийнято до відома повідомлення міністра фінансів Г. О. П'ятаченка про забезпечення до 1 жовтня цього року реальними фінансовими ресурсами проіндексованих з індексом 2,93 державних капітальних вкладень.

Народні депутати погодились з пропозиціями членів уряду, що до кінця тижня буде розглянуто комплекс заходів по подальшому індексуванню капітальних вкладень, спрямованих на виконання програми будівництва об'єктів соціальної сфери в селі і введення потужностей агропромислового комплексу в цьому році.

Гостру полеміку викликало обговорення другого питання. Після грунтовного аналізу обстановки ухвалено, зокрема, рекомендувати Кабінету міністрів і Національному банку в тижневий строк здійснити розрахунки з сільськогосподарськими товаровиробниками за продану в державні ресурси тваринницьку продукцію у липні—вересні відповідно до постанови Верховної Ради від 1 липня цього року, а також зберегти на жовтень — грудень діючий механізм ціноутворення, виплати доплат і індексації виручки на молоко, велику рогату худобу, свині, яйця і м'ясо птиці з урахуванням платоспроможності населення. Рекомендовано уряду внести пропозиції щодо джерел фінансування завершення комплексу осінніх робіт, переробки і зберігання сільськогосподарської продукції урожаю нинішнього року.

Л. КУЧМА ОРІЄНТУЄТЬСЯ НА ЦЕНТРИСТСЬКІ СИЛИ...

(Початок на 1-й стор.).

Стосовно шляхів економічного розвитку, то Л. Кучма залишився прихильником поступового переходу до ринку. Виступає він також за те, щоб частину влади передати регіонам. Може, тоді регіони будуть більше зацікавлені у виробництві.

Заявляючи про необхідність економічних зв'язків з Росією, Л. Кучма залишається категоричним противником входу України до рубльової зони, «бо якщо держава не має національної валюти, це вже не держава».

Торкнувшись питання масандрівських угод, а також того, що Росія денонсувала свій підпис під протоколом про ядерну зброю, Л. Кучма заявив, що він і сьогодні вважає його підписання успіхом України. Бо, по-перше, на його думку, ті боєголовки, що зберігаються в Україні, становлять сьогодні загрозу, бо до цього часу з Росією не підписано угоди про авторське гарантійне обслуговування.

І, по-друге, цим протоколом Росія визнавала за Україною право власності на ядерні заряди. А це, як мінімум, на три роки забезпечить українські АЕС паливом. Що ж до денонсації протоколу російською стороною, то остання не враховує реальних можливостей — в той термін, що його пропонує Росія, вивезення ядерної зброї є неможливим з технічної сторони.

Поділився екс-прем'єр-міністр і планами на майбутнє. Як депутат Верховної Ради України він орієнтуватиметься скоріше на центристські сили, а якщо й повернеться в «Нову Україну», то тільки не в те крило, що його очолює О. Ємець. Так, сказав Л. Кучма, дуже жаль, що Рух перестав бути консолідованою силою і розділився на безліч партій. А ще Л. Кучма шукає вчительку української мови. Здається, нарешті з'явився час для навчання.

Сергій ЯСЕН.

ЧЕТВЕРТИЙ БЛОК ЗАЕС ВИВЕДЕНО В ПОТОЧНИЙ РЕМОНТ

Як повідомили кореспондента Укрінформу в інформаційному центрі Запорізької АЕС, 22 вересня о 23.00 було виведено в поточний ремонт з додержанням усіх правил безпеки для перестановки палива четвертий блок станції. Зараз ведеться розхолодження устаткування. Порушень вимог безпеки при зупиненні енергоблока не було. Радіаційний фон у районі розташування АЕС відповідає природному радіаційному фону цієї місцевості. Можлива тривалість зупинення енергоблока — 27 діб.

«ПОМИНАЛЬНА» ЗА ЧМП. ХТО ЗАМОВНИК?

Все більше переконуєшся: коли у верхах говорять про соціальний захист — низи готуються тугіше затягувати паски, твердять про державотворення — чекай нових уступок близьким і далеким сусідам, розмірковують про захист національних інтересів — якомога швидше сплавлятимуть все, що представляє Україну на світовій арені як державу. Ні, мова цього разу не про Чорноморський флот, а про Чорноморське морське пароплавство (ЧМП). А це, як кажуть одесити, «две большие разницы». І не тому, що перший базується в Севастополі, а друге — в Одесі, відмінність набагато істотніша — ЧМП донедавна приносив Україні сотні мільйонів доларів та іншої валюти на відміну від ЧФ, який живе за рахунок платників податків. Чому про валюту в минулому часі? Ось над цим поміркуємо, а за бажання й посперечаємося.

Точка зору

У жовтні минулого року народний депутат України Віктор Пилипенко на пленарному засіданні Верховної Ради вносить пропозицію розібратися із ситуацією навколо ЧМП, з тривогою говорить про цілеспрямований розвал пароплавства. Відповіддю на цей виступ і депутатський запит до Президента України стала доповідна виконувача обов'язків Прем'єра Валентина Симоненка на ім'я Леоніда Кравчука з таким висновком: «Глибоко переконаний, що найважливішим фактором оздоровлення ситуації, що склалася в Чорноморському морському пароплавстві, може бути лише звільнення Пилипенка В. В. як з посади начальника пароплавства, так і з посади президента Укрморфлоту». Реакція була саме такою, як того бажав колишній представник Президента в Одеській області, який за короткий час встиг злетіти до посади виконувача обов'язків Прем'єра, щоб згодом приземлитися в кріслі радника Президента України.

Словом, «дуель» Пилипенко — Симоненко завершилась на користь останнього. Та інакше й бути не могло — надто нерівна була боротьба. З одного боку вся «державна рать», очолювана Валентином Симоненком, з другого — Віктор Пилипенко та його однодумці з трудового колективу ЧМП. Шальку терезів міг би схилити на користь народного депутата парламент, але він чомусь промовчав, не реагуючи навіть на грубе порушення законів під час розправи з начальником пароплавства. Пан Симоненко міг святкувати перемогу в цій нелегкій боротьбі з незговірливим Пилипенком хоча б формально. А зав'язка протистояння (не людей, а скоріше позицій) розпочалася багато раніше.

На початку червня минулого року представник Президента України в Одеській області Валентин Симоненко звертається до тодішнього першого віце-прем'єра Костянтина Масика з проханням затвердити статут державного підприємства «Південморзв'язокзупутник», очолити яке, очевидно, мав добрий знайомий Валентина Костянтиновича, керівник малого підприємства «Фарватер» Павло Кудюкін. Так, саме той, який пізніше став начальником ЧМП. Віктор Пилипенко, ознайомившись зі статутом «Південморзв'язоксупутника», виступив проти. І переконав Прем'єра, що реєстрація підприємства, в статуті якого прав більше, ніж у будь-якого міністерства за повної безконтрольності дій, нічого доброго Україні не принесе.

А пан Симоненко тим часом, так би мовити, розправляв крила для перельоту в крісло першого віце-прем'єра. А всівшись у нього, розгортає бурхливу діяльність. Так, 1 серпня 1992 року з'являється проект постанови Кабінету міністрів, завізований новим першим віце-прем'єром, про призначення Павла Кудюкіна начальником Чорноморського морського пароплавства. Віктор Пилипенко не міг погодитися з цим рішенням хоча б з такої простої причини — не може очолювати пароплавство людина, в трудовій біографії якої окрім старпомства лише рік роботи на посаді виконувача обов'язків капітана з обмеженим районом плавання. Та, виявляється, нікому не відомий досі директор малого підприємства добре знаний у верхах. Бо інакше як розцінити те, що окрім резолюції першого віце-прем'єра з'явилася ще й підтримка міністра транспорту Ореста Климпуша та «за» Президента України.

29 вересня 1992 року Прем'єр Вітольд Фокін, який однією ногою вже стоїть за порогом Кабінету міністрів у зв'язку з виходом на пенсію, нехтуючи закони, підписує постанову за № 554 про зняття з посади попереднього начальника ЧМП і призначення на це місце Павла Кудюкіна. З приводу цих дій Генеральна прокуратура України направляє в Кабінет міністрів свій протест. Після тривалого мовчання його відхиляють. Тоді прокуратура вносить представлення Президенту України про відміну незаконних постанов, виконувач обов'язків Генерального прокурора звертається з листом до Голови Верховної Ради, три постійні комісії парламенту висловлюються «проти» рішення Кабінету міністрів як незаконного. А результати? Ось вже одинадцятий місяць Віктор Пилипенко безробітний, хоча й не збирається здаватися, оскільки не визнає себе винним. Цього, до речі, не довела і транспортна прокуратура, назбиравши 12 томів документів. А на що зсилався Кабінет міністрів, звільняючи з посади начальника ЧМП? На Акт перевірки, яку проводило Міністерство фінансів України в пароплавстві. Цікава, до речі, й історія появи цього документа.

Після розпаду Союзу начальник ЧМП почав «набридати» вищим службовим особам пропозиціями про створення компетентної комісії для термінового розгляду стану справ у морському транспорті і розробки відповідної концепції його розвитку. І «допросився» — замість очікуваної допомоги та визначення стратегії дії пароплавства туди «нагрянули» ревізори для перевірки фінансової діяльності. Ішов явний пошук «компри». І робилося це з дальнім прицілом — ніхто не повинен стояти на шляху здійснення далекосяжних планів. Яких саме? Про це й піде мова далі.

Передусім необхідно було вирвати пароплавство, яке входило в десятку найбільших світу, з державного підпорядкування. Цим, звичайно, зайнявся Павло Кудюкін. И небезуспішно. 13 серпня цього року Указом Президента України на базі Чорноморського пароплавства створюється, а точніше його перейменовують в концерн «Бласко» з усіма юридичними наслідками (очевидно, дослухаючись до голосу такого відомого «фахівця» в морських справах, як Валентин Симоненко). Юристи вважають, що цим документом порушено ряд пунктів і статей Конституції України, законів та і попереднього Указу самого Президента «Про корпоратизацію підприємств». Отже, тепер частина акцій перепаде державі, частина — іноземним компаніям і частина фізичним і юридичним особам. Яким? Про це ніде не говориться. До речі, цей документ лише узаконює процес, який розпочався раніше. І як тут не згадати попередження Віктора Пилипенка під час виступу на сесії Верховної Ради минулого року про заплановане дроблення і розпродаж пароплавства.

У серпні цього року 10 кращих балкерних суден вже передано в управління спільному підприємству «Мерітайм-Партнер» з Гамбурга. Сам факт його створення спільно з німецькою фірмою «Штінес» є грубим порушенням чинного законодавства. Мало того — за послуги пароплавство зобов'язалося платити «Мерітайм-Партнеру» півтора мільйона доларів у рік. Це більше, ніж усьому персоналові ЧМП, який обслуговує не 10, а 222 судна. З окремими фірмами укладено контракти, згідно з якими вони, за незрозуміло які заслуги, стали монополістами в широкому асортименті постачання торговому флоту за кордоном. А чого вартий приклад, коли судну, яке стало у док, внаслідок аварії з вини сінгапурської фірми було завдано пошкоджень на 20 мільйонів доларів. Фірма визнала свою вину. Однак, відмовившись від компенсації, за наказом керівництва ЧМП судно відбуксирували до Німеччини, де оплатили його ремонт, за словами Віктора Пилипенка, в сумі 60 мільйонів марок. Невже ЧМП стало таке багате? Міркуйте самі. Валютна виручка пароплавства у першому півріччі минулого року, коли начальником там був ще Віктор Пилипенко, становила 137,5 мільйона доларів. А в першому півріччі цього року вона зменшилась до 71 мільйона. Зате заборгованість зросла майже на 175 мільйонів доларів. При попередньому начальникові, який прийняв ЧМП у важкий час (після загибелі «Адмірала Нахімова») у 17,6 раза зросли витрати на розвиток виробництва, у 2,2 раза — на соціальний розвиток, утричі збільшилось будівництво житла для працівників пароплавства, закуплено два м'ясомолочних комбінати і т. д., і т. ін. А тепер? Взято в оренду великий офіс в Німеччині, розпочато реконструкцію адмінприміщення, яка обійдеться пароплавству, за попередніми підрахунками, в 10 мільйонів доларів і, звичайно ж, ведеться швидка підготовка до акціонування. Чим все це закінчиться для України? Є різні варіанти, але нам варто хоч не повторювати чужих помилок.

Наприклад, Румунія свого часу, прагнучи ввійти до числа великих морських держав, інтенсивно будувала флот. Але як тільки він був акціонований, грецька компанія в рахунок заборгованості прибрала його до рук за 250 мільйонів доларів. Тобто нових сто суден пішло за ціною, нижчою, ніж на металобрухт. Чи можливий такий варіант в Україні? Цілком. Якщо врахувати, що розвиток програми концерну «Бласко» (будівництво танкерного флоту в Німеччині, сучасного пасажирського лайнера «Україна», нафтотерміналу плюс власні борги пароплавства) обійдеться майже в 3 мільярди доларів, то концерн «Бласко», який оцінюється в 1 мільярд, матиме співвідношення 1 до 3 і потрапить під контроль німецької суднобудівної компанії «Бремер — Вулкан» або німецького банку, які на правах кредитора одержать левову частку акцій. А в світі капіталу, як відомо, благодійників немає. Тим більше, коли мова йде про конкурентів. І тоді вже пізно буде «чухати потилицю» навздогін подіям. Можливо, я дещо згущую фарби, але в цьому разі краще перестрахуватися, ніж бути безпечним. Бо коли втрата ЧФ для України ще проблематична, то позбутися свого наймогутнішого пароплавства ми можемо реально. Якщо не буде негайної реакції парламенту на неодноразові апеляції народного депутата про створення комісії Верховної Ради із залученням до неї відповідних фахівців і, зрештою, розібратися з ситуацією в ЧМП, визначити стратегію його дальшої діяльності. Слід зрозуміти, що Віктор Пилипенко не за себе бореться, а за майбутнє держави, людей, врешті-решт. Хоча принагідно компетентна комісія могла б розібратися і в справі Віктора Васильовича й, можливо, відновити справедливість. Бо про яке торжество законів можна говорити в державі, коли сама Верховна Рада дозволяє порушувати їх щодо народного депутата України. Невже оте «...найважливішим фактором оздоровлення ситуації... може бути звільнення Пилипенка В. В...», написане екс-виконувачем обов'язків Прем'єра, сильніше за весь парламент?!

Василь ТУГЛУК.

Виставки

УСІ ЗІРКИ ЗІБРАЛИСЬ У ЕКСПОЦЕНТРІ

З 20 вересня в експоцентрі фірми «ЗовнішЕкспоБізнес» працює перша міжнародна виставка «Інформатика і зв'язок-93». На тлі нашої комп'ютерної злиденності ця подія непересічна: тут зібралися усі найбільші іноземні та українські фірми, що працюють у цій галузі, привезли сюди все нове, вироблене підприємствами за останні роки.

Вражають відвідувачів розмаїття комп'ютерів та периферії, представленої в павільйоні фірми «WESCOM», автоматизовані банківські системи, комунікаційні системи для підприємств та системи управління виробництвом фірми «SIEMENS NIXDORF», яку репрезентує її одеський партнер ОДИС-W, павільйон фірми «MINOLTA», копіювальна техніка котрої вже давно перевершує за характеристиками та поступається в ціні продукції першовиробника цієї техніки, — фірми «RANK XEROX». Важко, звичайно, перелічити досягнення усіх п'ятдесяти експонентів виставки, проте найголовніше все-таки відзначу — усі розуміють складності нашого життя і готові йти на будь-які форми співробітництва.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Життя Рад

МАЄ ВЛАДА ТРАКТОР, МАЄ ВЛАДА МЛИН

Де? У Іванівській селищній Раді Калинівського району на Вінниччині.

Ремамент став у нагоді селянам. Тож кожна сотка землі годує. У сільських обійстях втричі зросло поголів'я худоби на присадибних ділянках.

Організували у селі й комунгосп, відновили споживче товариство, обладнали млин...

А от ще коли газ «протягнуть», то в Іванівці буде, наче в раю.

Отаке диво. Подивитись і послухати про нього зібрались недавно на обласний семінар голови районних, селищних та міських Рад народних депутатів, заступники голів райдержадміністрацій. Думаю, зрозуміли: щастя не в тракторі і не в млині. А в бажанні.

Віктор КАРАУШ.

Продиктовано у номер

Без Союзу життя нам нема...

(Початок на 1-й стор.)

Якщо вірити цим результатам, то з 15 тисяч опитуваних робітників «Заводу імені Малишева» без економічного союзу не уявляють свого життя 14947 чоловік. А от у Балаклійському районі, за словами В.Чуба, з 20 тисяч проти економічного союзу висловилися тільки 7 чоловік.

Після двогодинних дебатів, які звелися в основному до того, кого і що звинуватити в бідах України, — просто націоналізм чи галицький націоналізм, «представники трудових колективів» майже одностайно проголосували за резолюцію зборів, у якій, зокрема, підкреслили: вимагати від Президента і Верховної Ради негайного підписання і ратифікації економічного союзу країн СНД, переорієнтувати державну політику України на негайне здійснення усього комплексу заходів для реалізації повномасштабного економічного союзу, вважати підписання економічного союзу лише за перший крок на шляху створення гуманітарного, дипломатичного і оборонного союзу... Коментар, здається, зайвий.

Підводячи риску, головуючий В.Чуб кинув у зал «інформацію для роздумів»: нинішня влада перебуває у руках випадкових людей. Взяти владу в свої руки — наше найперше завдання!

Микола КОСИЙ.

Харків.

Достроково і в повному обсязі

У телеграмі, що її на ім'я Президента, Верховної Ради і Кабінету міністрів України надіслали представник Президента в Черкаській області К.Ястреб і голова обласної Ради народних депутатів Г.Капралов, йдеться про те, що від колективних сільськогосподарських підприємств, радгоспів, фермерських господарств Шевченкового краю до держрезерву надійшло 700,7 тисячі тонн зерна при замовленні 700 тисяч тонн. З кожного гектара зібрано по 45,4 центнера зернових, в тому числі 55 центнерів озимої пшениці. Перевиконано обсяги держзамовлення з продажу ячменю, жита, вівса. Одержання валового збору зерна понад два мільйони тонн дасть можливість агропромисловому комплексу, крім виконання держзамовлення, забезпечити концентрованими кормами тваринництво, а господарства — посівним матеріалом. Нині в області триває збирання кукурудзи, соняшнику, картоплі, цукрових буряків, провадяться заготівля кормів та сівба озимих.

Балто-Чорноморський союз: перший крок

Як повідомили з штаб-квартири Української республіканської партії, 22 вересня створено оргкомітет для підготовки Наради політичних партій країн Балто-Чорноморського регіону. На нараді пропонується обговорити ідею економічного співробітництва країн регіону, пропозицію створення Ліги партій Балто-Чорноморського регіону, які забезпечували б політичну підтримку інтеграційним процесам. До українського оргкомітету ввійшли представники Української республіканської партії, Демократичної партії України, Партії Зелених України.

Міжнародна наукова конференція

«Українська мова як іноземна: проблеми методики викладання» відкрилася у Ялті. Її проводять Міжнародна школа україністики АН України, Київське товариство вчених «Крим з Україною» та Дім Америки у Києві. У роботі конференції беруть участь відомі фахівці з-понад 10 країн світу. На конференції розглядаються проблеми теоретичних аспектів викладання іноземних мов, процеси нормотворення у сучасній українській мові та інші.

Спогад про руду перуку

Фестивалі

Два дні на сцені столичного Палацу культури ім. А. Луначарського хазяйнували...клоуни. Як і належить цій веселій братії, вона смішила й розважала публіку. Та жоден із блискучих мімів не чув ні оплесків, ні сміху в залі. Як не могла почути музики Аліна Лісова. Здавалось неймовірним, але дівчина таки співала... руками... без слів. «Арлекино, арлекино, надо быть смешным для всех...» І вже чогого, а веселого настрою і усмішок на І Міжнародному фестивалі глухих клоунів не бракувало. У конкурсній програмі брали участь аматорські та професійні колективи з Білорусі, Молдови, Росії, Казахстану, Швеції, Угорщини, Данії, Іспанії, а також з України. Свято було влаштоване зусиллями Центрального правління Українського товариства глухих та ПК ім. А. Луначарського. Частину коштів виділили банки: Національний, Приватбанк, «Відродження» і «Україна».

Журі, очолюване директором Київського цирку, народним артистом України Борисом Зайцем, справедливо віддало перевагу професіоналам. Гран-прі отримала клоунська група «Во!» Московського театру міміки та жесту. Та ще раніше її акторам віддали свої симпатії глядачі. «Я й уявити собі не міг, як багато жартів можна витягти... зі звичайнісінького крісла», — поділився зі мною один з них. Другу премію і спеціальний приз кращому клоунському колективу України вручили «Полтавським галушкам». Треба було бачити на власні очі, як реагували глядачі на їхні витівки і дотепи! А коли на сцену виходили клоуни з Молдови (володарі першої премії в пiджанрі мімічної клоунади), зал просто вибухав сміхом. Перша премія у жанрі розмовної клоунади — за акторами професійного театру міміки та жесту «Райдуга» (Київ), що запам'ятались усім якимось добрим, справді чаплінським гумором. І хай студенти Київського Державного естрадно-циркового училища Женя Бурмін і Володя Коваль були нагороджені лиш заохочувальними призами, але разом з усіма артистами — гомельськими «Дзіваками» і карагандинцями з групи «Браво», Оле Бйорном і Еріком Крістенсеном з Данії, Грегорі Колтаї з Угорщини — вони подарували глядачам справжнє свято. А мені відкрили простий секрет хорошого настрою. Коли буває сумно, пригадую руду перуку Клоуна, яка не чує сміху.

Ганна РОМАНЦОВА.

Контакти

Фільм про нацменшини

На Закарпатті перебуває творча група тележурналістів з Німеччини, які знімають документальну стрічку про життя національних меншин у регіоні. Колеги вже побували в місцях компактного проживання словаків, румунів та мадярів, мали зустріч з представниками молодого, але вже популярного тижневика «Срібна земля», який активно висвітлює на своїх шпальтах проблеми нацменшин.

Микола ГОРВАТ.

Закарпатська область.

Фотовікно

Вкотре ми переконалися у мудрості вікопомного вислову: «Життя нагадує бутерброд, який завжди падає маслом донизу». Навіть діти наші вже засвоїли — аби цього не сталося, треба міцно тримати в руках і брод, і бутер, і все, що сьогодні поклали до торбинки. Бо що покладуть завтра — невідомо.

Є ідея!

Асоціація чекає Ньютонів

Запобігти втечі умів за кордон — таку стратегічну мету поставила перед собою Національна асоціація «Інженерний центр України». Її засновники — Українське фізичне товариство, Товариство винахідників і раціоналізаторів України, Світловодський завод чистих металів, Інженерний центр ЛТД та Інститут проблем математичних машин і систем Академії наук України.

А повсякденне завдання Національної асоціації реалізувати той багатий науковий потенціал, який має Україна Тобто на замовлення будь-якого підприємства наукову ідею доводити до кінцевого продукту у вигляді технічної документації, промислових зразків. Інакше кажучи Національна асоціація «Інженерний центр Україна» готова розглянути ідею будь-якого підприємства, розробити її до виходу готової продукції.

До речі, асоціація має свою вчену раду, яка може оцінити якість технічної ідеї, захистить ідею патентом і гарантує повне збереження авторських прав.

Олександр ВОЛОДИМИРІВ.

Вітаємо!

Одеса почалася з «України»

Одеса, відомо, відзначатиме своє 200-ліття тільки через рік, а ось місцевий судноремонтний завод «Україна» відсвяткував такий ювілей уже нині. Споруджені у червні-жовтні 1793 року Адміралтейські майстерні Чорноморського веслового флоту (саме така була найперша назва цього підприємства) стали, так би мовити, тим осередком, навколо якого згодом і почало розбудовуватися місто. В тих майстернях, якийсь час самітніх на голому березі зручної морської бухти, українські козаки ремонтували запорізькі «чайки» й трофейні судна. А тепер тут сучасне високомеханізоване підприємство, що дає друге життя суховантажним велетам і пасажирським лайнерам, танкерам і буксирам, науково-дослідним та іншим суднам найрізноманітніших типів, довжина яких може сягати 200, а ширина — 30 метрів — й на такі розраховані його доки.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Це ж треба!

Що спільного між гюрзою і плавками?

Як повідомив прес-центр Державного митного комітету України, на Вадул-Сіретській митниці, що у Чернівецькій області, у пасажира поїзда «Москва — Софія» громадянина Казахстану В.Лаптієва виявлено пляшечку з кристалічною речовиною жовтого кольору, котру є всі підстави вважати за отруту гюрзи. А перевезти її цей пасажир намагався, даруйте, у... плавках.

Михайло БЕНЬ.

Несподіваний поворот у справі Є.Сохана

Як стало відомо із добре поінформованих джерел, Генеральна прокуратура України порушила кримінальну справу за фактом перевищення повноважень проти оперативного працівника Івано-Франківського управління по боротьбі з організованою злочинністю, який свого часу арештовував колишнього начальника Івано-франківського обласного управління Ощадбанку Євгена Сохана. Кримінальна справа набула розголосу по всій Україні, про неї писав і «Голос України».

Декотрі спеціалісти вважають, що підставою для арешту оперативника могла бути заява Є.Сохана, який скаржився на порушення своїх прав, а також на умови утримання. А декотрі розцінюють цей факт як спробу перешкодити ефективному веденню слідства.

Василь НАЗАРЧУК.

Івано-Франківськ.

Чорний гумор

Подарунок з «бомбою»

Минулої суботи і неділі 700-річні Черкаси відсвяткували традиційний День міста. На майданах, у палацах культури і парках дали концерти професійні й самодіяльні колективи, пройшли спортивні змагання, було влаштовано розваги для дітей, ярмарки. Музеї «Кобзаря», краєзнавчий та художній провели для городян і гостей міста безплатні екскурсії. Кінотеатри також безплатно демонстрували для людей старшого покоління улюблені їх кінострічки. Бібліотеки міста влаштували літературно-тематичні вечори та книжкові виставки. Та найбільше приваблювала черкасців, особливо молодих, широко розрекламована святкова шоу-програма «Осінній зорепад» — подарунок міськвиконкому, Градобанку, Черкасбанку, Промбудбанку і Укрсоцбанку. Брати участь в «зорепаді» приїхали улюблені артисти і співаки: Анатолій Паламаренко, Інеса Братущик і Орест Хома, Анатолій Матвійчук, Іван Попович... Тож до обласного музично-драматичного театру імені Т.Шевченка, де мав відбутися концерт, зійшлося стільки охочих, що їх ніяк не міг вмістити скромний зал театру.

Після того, як щасливці зайняли місця, представники влади Черкас і Тирасполя з Придністров'я, запрошені на святкування, обмінялися вітальними промовами, і розпочалися виступи артистів, раптом повідомили, що під театр закладено бомбу і незабаром станеться вибух... Заступник голови міськвиконкому попросив людей залишити приміщення. Працівники правоохоронних органів, Служби безпеки і сапери вибухівки не виявили, «жартівника» також. Телефонували з вуличного апарату...

Та все ж свято тривало — просто неба, під дощем і парасольками. Молодці наші «зірки» — загартовані!

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаси.

Спорт

На аренах країни і світу

Волейбол. У чеських містах Брно і Злин з 24 вересня по 2 жовтня пройде чемпіонат Європи серед жінок. Збірну України — дебютанта подібних змагань очолюють запорізькі тренери Володимир Бузаєв та Олексій Соловйов. Вони запросили до своєї команди таких гравців: Віту Матешук, Ганну Калашникову, Ірину Пухальську, Олену Воронкіну (всі — «Орбіта-ЗАЕС», Запоріжжя), Ольгу Коломієць, Людмилу Троцко, Аллу Кравець, Тетяну Ільїну, Світлану Сулим, Марину Полякову (всі — АФ «Олександрія», Біла Церква), Марину Дубиніну («Іскра», Луганськ, зараз виступає за один з іспанських клубів), Юлію Воливач («Локомотив», Дніпропетровськ).

Теніс. До десятки найсильніших тенісистів світу на сьогодні входять: 1. Піт Сампрас (США) — 3925 очок. 2. Джім Кур'єр (США) — 3729. 3. Борис Беккер (Німеччина) — 2827. 4. Серхі Бругера (Іспанія) — 2714. 5. Стефан Едберг (Швеція) — 2630. 6. Міхаель Штих (Німеччина) — 2392. 7. Андрій Медведєв (Україна) — 2119. 8. Майкл Чанг (США) — 2105. 9. Горан Іванишевич (Хорватія) — 2061. 10. Ріхард Крайчек (Нідерланди) — 2001.

Хокей. Чемпіонат МХЛ. ЦСКА (Москва) — «Хімік» (Воскресенськ) — 2:1.

Великого Кобзаря шанують в Індії

Днями завершився офіційний візит Посла України в Індії Г. Ходоровського до штату Західна Бенгалія. Згідно з програмою візиту відбулися зустрічі та переговори з керівництвом уряду, Законодавчої асамблеї, представниками ділових кіл штату з питань подальшої розбудови україно-індійського співробітництва.

Посол України взяв також участь в урочистих заходах, присвячених другій річниці незалежності України, що їх влаштували громадські організації, а також у презентації випущеної до цієї ж дати книги про життя і творчу діяльність нашого славетного земляка Тараса Шевченка. Книга написана калькуттським автором, активістом руху за дружбу з Україною Бханудеб Датта мовою бенгалі.

Принагідно додати, що Україна і Західна Бенгалія й раніше підтримували тісні культурні контакти. Тому не дивно, що саме під час перебування делегації української громадськості на землі Західної Бенгалії народилась ідея обміну пам'ятниками Тарасові Шевченку та Рабіндранату Тагору, відповідно, — у Калькутті та Києві.

Президент України Л.Кравчук підтримав цю благородну ідею і віддав відповідні вказівки урядові України. В Індії, у свою чергу, з ініціативи громадських організацій розпочали роботу по збиранню коштів на створення пам'ятника Р.Тагору.

З задоволенням було сприйнято звістку про те, що бенгалка Мрідула Гхеш, котра стажується в Київському університеті ім. Т. Шевченка, підготувала до друку мовою бенгалі книжку поезій Л. Українки, В. Стуса, Д.Павличка, інших відомих українських поетів.

Слід відзначити, що всі зустрічі Посла України з західнобенгальським керівництвом проходили в дружній атмосфері взаєморозуміння і поваги.

Посольство України в Індії.

З «гарячих» точок

«Я зневірилася...»

Сабіна Кос — мусульманка з Боснії та Герцеговини, з міста Вишеград. Економіст, закінчила Бєлградський університет. Має 4-річну доньку Харіс. Її чоловік, Джевард Кос, десь воює на фронтах Боснії. Сабіна зовсім не схожа на мусульманку в нашому розумінні. У неї — зовсім європейські риси обличчя.

— Дехто вважає, що через таких, як ви, боснійських мусульман, у Європі може закріпитися ісламський фундаменталізм.

— Це все неправда. Те, що колись наших предків отуречили, не означає, що ми — фанатики ісламу. Не забувайте, що ми виросли в Європі, а не в Азії! Ми настільки релігійні, наскільки релігійні і ви, православні. Старі люди ще відвідують мечеть, а молоді — вряди-годи.

— Чи маєте якусь вісточку від чоловіка?

— Нещодавно через аматорську радіостанцію в Сараєво дізналася, що живий. Але то війна, а він там у вирі подій, кажуть, що на передовій... Краще не розпитуйте... Востаннє ми бачилися дев'ять місяців тому. Того дня наше місто обстрілювали серби. На моїх очах гинули люди, сусіди, і нічим їм не можна було зарадити. Чоловік з групою товаришів охороняв нашу ГЕС і зберіг місто від затоплення. Потім подався у ліс, а я з донькою втекла... Між іншим, нам мусульманським біженцям, серби, прості люди, допомогли перебратися до Чорногорії, а звідтіля через Македонію — до Болгарії.

— Наскільки мені відомо, на території Сербії є мусульманські табори біженців. Чому ви не залишилися там?

— Справді, офіційний Бєлград ніби гарантує їм безпеку, але, погодьтеся, краще подалі від лиха. Бо хто знає, що може прийти в голову найманцям шовініста Воїслава Шешеля (лідер сербської радикальної партії. — **Прим. авт.**). Хочу вам пояснити, що в Боснії з мусульманами і хорватами воюють не боснійські серби, а серби із Сербії, найманці Шешеля. Їх не стільки приваблює ідея так званої великої Сербії, як долари.

Серби і хорвати хочуть поділити Боснію за рахунок мусульманів. Серби провели масовані операції «етнічного прочищення» і захопили території, які ніколи не були їхніми, заселили там «своїх». Звичайно, за таких умов будь-який референдум буде на їх користь — більшість сербів, тож земля — сербська. Це — несправедливо. Лише тоді, коли серби покинуть райони, захоплені силоміць, можна вести переговори про мирне розв'язання конфлікту в Боснії та Герцеговині.

— Але ж яка сила примусить сербів покинути ці райони?

— Наші лідери вважають, що ООН повинна тимчасово скасувати заборону на постачання зброї в Боснію. Серби озброєні до зубів, а ми — майже голіруч, бо вся зброя колишньої югославської армії дісталася сербам...

— Це може призвести до ескалації війни!

— Напевне, але іншого виходу ми не бачимо. Щоправда, певна надія є на адміністрацію Клінтона. Можливо, вона буде більш рішучою... Хоча, скажу вам відверто, я зневірилася. У свої 30 літ відчуваю себе пенсіонеркою — сидиш без діла, перспективи жодної, донька росте на чужині, тривога за чоловіка, рідних...

Василь ЖУКІВСЬКИЙ.

Фотофакт

«МОЛОДЬ БЕЗ НАРКОТИКІВ»

така акція зараз проводиться у Швейцарії. Члени суспільної благодійної організації і монахиня надають допомогу наркоманам (на знімку). Громадські організації країни всерйоз занепокоєні проблемою наркоманії. За оцінками медиків та поліцейських близько 30 тисяч осіб регулярно вживають сильні наркотичні речовини. Зростає кількість жертв — у 1990 році «біла смерть» згубила 280 життів, у 1991 — 405, у 1992 — 419. У державній політиці наголос робиться на заборону вживання наркотиків, активне лікування і соціальну адаптацію колишніх наркоманів та токсикоманів до життя у «здоровому» суспільстві.

Фото Кейстон — ІТАР — ТАРС.

Йому зверху видно все

Реалії

3 жовтня в Азербайджані відбудуться президентські вибори, до речі, треті за останні два роки. Наскільки виправдано такий великий політичний захід, коли республіка день у день втрачає владу над частинами території?

Очевидно, Гейдар Алієв не бачить іншого виходу, ніж легітимувати своє правління? Він за короткий час, попри воєнну поразку, зажив більшої популярності. Що ж до Народного фронту, то він не визнає результатів референдуму, проте через різке падіння свого авторитету на активний бойкот не наважується.

Другим претендентом на пост глави держави став досі не відомий 63-річний викладач психології Азербайджанського педагогічного інституту російської мови та літератури, лідер маловідомої партії «Єдність Азербайджану» Керрар Салман огли Абілов.

Отож внутрішня політика живе своїм звичайним життям. Що стосується зовнішніх чинників, то, як то кажуть, усі зацікавлені держави залишилися перед доконаним фактом. Поперше, обіцяна Заходом допомога режиму Ельчибея не наспіла. По-друге, план державного перевороту не передбачав приходу Алієва. Мабуть, тому всі великі держави результатам референдуму особливої уваги не надавали. Користуючись з невизначеності позицій низки держав, Алієв встиг налагодити стосунки насамперед з тими державами, котрі могли б реально, а не на словах, вплиnати на перебіг подій.

«Візит державної делегації Азербайджану до Росії свідчить про збалансовану політику, що її проводить керівництво республіки», — заявив Г. Алієв на прес-конференції. За його словами, вірмено-азербайджанський конфлікт, що розпочався під приводом захисту прав вірменів Нагірного Карабаху, переріс у великомасштабну агресію Республіки Вірменія проти Азербайджану. «Останні зусилля Азербайджану з урегулювання цієї проблеми, незважаючи на обіцянку президента Вірменії Левона Тер-Петросяна сприяти припиненню кровопролиття і відведенню вірменських військ з азербайджанських територій до 1 вересня, не дали бажаного результату», — сказав спікер парламенту.

За думкою Г. Алієва, Росія, котра має реальну можливість сприяти розв'язанню цього конфлікту, після візиту державної делегації Азербайджану до Москви посилить свої посередницькі дії.

Відповідаючи на запитання про можливості розташування російських військ в Азербайджані, Г. Алієв підкреслив, що це питання з керівництвом РФ не обговорювалося. На переговорах, зазначив він, йшлося лише про політичну допомогу Азербайджану в урегулюванні конфлікту. Тим часом Міністерством оборони РФ підготовлено проект договору про спільну (терміном на 20 років) експлуатацію Росією та Азербайджаном Габалінської радіолокаційної станції, розташованої в Кутқашенському районі республіки.

Нагадаємо, що Габалінський вузол — одна з найпотужніших на території колишнього СРСР радіолокаційних станцій стратегічного призначення — дає змогу контролювати так звані загоризонтні цілі в повітряному просторі країн Перської затоки. Верховна Рада Азербайджану припинила експлуатацію цієї РЛС і сформувала комісію з вивчення стану здоров'я населення в прилеглих до неї населених пунктах. Висновки комісії було передано керівництву азербайджанського парламенту 1 жовтня 1992 року, проте їх досі не оприлюднено.

За неофіційними даними, в прилеглих до РЛС районах в період шестирічної експлуатації (1986—1991 роки) майже вдвічі знизилась народжуваність, у 2,5 раза збільшилась смертність, у 8 разів зросла кількість нервових та інших захворювань.

Ровшан АЛІЄВ.

Баку.

Експрес-інформація

Кандидат у президенти має зв'язок з Україною

Центральна виборча комісія з виборів Президента Азербайджану зареєструвала днями ще одного кандидата на цю посаду. Ним став віце-президент товариства «Азербайджан — Україна» Закір Тагієв.

Іван Дем'янюк повернувся до Огайю

Ізраїльський суд визнав, що І. Дем'янюк не був наглядачем нацистського табору смерті «Треблінка». Всупереч американського закону, який забороняє демонстрації в житлових районах, єврейські демонстранти пікетували будинок родини Дем'янюків. Основні вимоги пікетників — «Нацисти геть з Америки!»

Щоб не було безіменних

Цими днями Посол України у ФРН І. Пісковий зустрівся у Бонні з керівництвом німецької громадської організації «Народний союз з догляду за військовими похованнями», яка займається розшуком могил німецьких військовослужбовців за кордоном і поховань загиблих іноземних громадян на території Німеччини та доглядом за ними.

Президент цієї організації Ханс-Отто Вебер передав до посольства документацію, що містить списки громадян з держав колишнього Радянського Союзу, в тому числі й українців, котрі загинули у першій й другій світових війнах і поховані на території західних земель ФРН. Списки, охоплюють 325612 імен, наведено дані про 2748 кладовищ, де знайшли свій останній притулок ці воїни.

На кордоні Молдови виявлено холеру

До лікарні прикордонного молдавського міста Унгени доправлено чотирьох громадян Росії, у яких виявлено ознаки захворювання на холеру. Прикордонна санітарно-епідеміологічна служба Молдови вважає, що захворіли на холеру росіяни в Туреччині, адже всі вони поверталися з комерційної поїздки до Стамбула.

Нові орієнтири Сполучених Штатів

Зовнішньополітична стратегія країни повинна спрямовуватися на зміцнення співтовариства демократичних країн з ринковою економікою, надання допомоги колишнім комуністичним державам і нерозвиненим країнам, на протидію агресії проти демократії. Про це заявив помічник Президента США з національної безпеки Е. Лейк. За часів «холодної війни» США протистояли поширенню «комуністичної загрози».

Грузинська армія відбиває атаки

Складною залишається ситуація в районі грузино-абхазького протистояння. Абхазькі формування продовжують атакувати Сухумі. Всі наступи відбито грузинськими силами. У той же час в Очамчирському районі грузинські урядові війська за підтримки збройних формувань прихильників екс-президента під командуванням Л. Кобалія вибили зі стратегічно важливих пунктів Тамиш, Цагера та Ахалі Кіндгі підрозділи гудаутського угруповання.

Від ООН вимагають рішучих дій

У Хорватії уряд країни заявив, що він звернеться до ООН з проханням вивести миротворчі війська зі своєї території, якщо вони не роззброять сербських війсьcовиків, які захопили третину території країни.

Випробування на ядерному полігоні

У штаті Невада проведено підземний вибух. Представник Міністерства енергетики Дж. Бойєр заявив, що вибуховий пристрій не мав компонентів ядерної зброї. За його словами, випробування проводилося у військових цілях, але в межах договору про заборону ядерних випробувань.

За повідомленнями наших власних кореспондентів і зарубіжних інформагентств.

ПОНЕДІЛОК
27 вересня

І ПРОГРАМА УТ

8.00 УТН.
8.10 Худ. телефільм «Лише один поворот».
9.20 Українські романси у виконанні заслуженого артиста України В. Чорнодуба.
9.50 Кінопроба. Телегра.
10.50 Док. телефільм «Зелений клин».
11.40 Муз. фільм «Фантазія».
12.00 УТН.
12.10 Музичний додаток до «Каналу «Д».
16.00 УТН.
16.10 Для дітей. Мультфільм «Кругосвітня подорож Віллі Фога». 7, 8 серії.
17.00 «Заплету віночок». Фольклорна програма.
17.30 А. Дворжак. Симфонія «Із Нового Світу».
18.15 Док. телефільм «Українці, ви врятовані».
19.00 УТН.
19.10 Творче об'єднання «Громада» представляє: «Критий ринок», «Ближче до діла», «Острів душі».
20.05 І святе, і грішне. Анатолій Мокренко.
20.40 На добраніч, діти!
21.00 УТН.
21.35 Акценти.
21.55 Пектораль.
22.40 Пісні Ю. Матети.
23.15 Артистичне казино.
0.15 УТН.

І КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

5.00 Новини.
5.20 Ранкова гімнастика.
5.30 «Ранок».
7.45 Фірма гарантує!
8.00 Новини.
8.20 Прем'єра худ. телефільму «Просто Марія».
9.10 Прем'єра худ. телесеріалу «Дрібниці життя». 17 і 18 серії.
10.15 Тема.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.20 Гол.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.25 Телеміксt.
15.10 Кроки назустріч.
15.35 Свято на вулиці Надії.
16.20 Зоряний час.
17.00 Новини.
17.25 Щоденник VII Міжнародного конкурсу артистів балету.
17.40 Гол.
18.10 Документи і долі.
18.20 Прем'єра худ. телефільму «Просто Марія».
19.10 Відлуння тижня.
19.40 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.40 Прем'єра худ. телесеріалу «Дрібниці життя». 18 серія.
21.10 «Нова студія» представляє: «Бомонд». 21.25 АТБ-брокер. 21.30 ТБ-галерея. Я. 21.55 Вибір 2000. 23.50 ТБ-х. У перерві — 23.00 Новини.
0.05 Прес-експрес.

ІІ ПРОГРАМА УТ,
ІІІ ПРОГРАМА УТ,
КАНАЛ «РОСІЯ»

7.00 Вісті.
7.20 Телебіржа праці.
7.30 Час ділових людей.
8.00 Ранковий концерт.
8.15 Цілком таємно.
9.10 Вустами маляти.
9.40 Мульти-пульти.
9.55 У Ксюші.
10.25 «Васса». Худ. фільм.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
13.25 «Вибачте, будь ласка». Худ. фільм.
15.00 Бізнес в Росії.
15.30 Там-там-новини.
15.45 Прем'єра док. фільму «Іспанія з висоти пташиного польоту». Фільм 4.
16.15 «Курсив».
17.00 Публіцистична програма «45».
17.45 Парламентська година.
18.45 Київська панорама.
19.05 Візитка. Катерина Вороненко.
19.10 Нова дитяча програма.
19.30 CNN.
20.00 Футбол як футбол. Європейський футбольний огляд.
21.00 Сьогодні на сьогодні.
21.10 Світло істинне.
21.20 Телемагазин «КЛОТ».
21.30 Худ. фільм «Сеньйорита». 37, 38 серії.
22.30 СІТ-3.
22.40 Телемагазин «КЛОТ».
22.50 Фортуна. Комерційний огляд.
23.00 Джемікс.
23.40 СІТ-3.
23.45 Про-відео-1.

СТУДІЯ ПРОГРАМ «ТЕТ-А-ТЕТ»

12.35 Мультфільми.
12.45 35 хвилин джазу.
13.20 Історичний худ. фільм «Котовський».
14.35 Музична пауза.
19.25 Мультфільм.
19.40 1000+1 реклама.
19.45 Відлуння «Бархатного сезону». Програма Д. Харитонова «Всі зірки». (Харків).
20.35 1000+1 реклама.
20.40 Худ. фільм «Першокурсник». Детектив.

ВІВТОРОК
28 вересня

І ПРОГРАМА УТ

7.00 З сьомої до восьмої.
8.00 Худ. фільм «Ельвіра — володарка темряви». (США).
9.35 Доброго вам здоров'я. Відповіді на листи. Попередження і лікування дифтерії.
10.05 Херсонеські ігри-93. Міжнародний театральний фестиваль.
11.05 Муз. фільм. «Непередбачена зустріч».
11.35 «Ти+я». Лялькова вистава.
12.00 УТН.
12.10 Артистичне казино.
16.00 УТН.
16.10 Для дітей. Мультфільм «Кругосвітня подорож Віллі Фога». 9, 10 серії.
17.05 Освітній канал для школярів. Українська література. Остап Вишня. «Вишневі усмішки». Музика. Народна пісня — джерело професійної музики. М. Леонтович.
18.10 Еники-беники.
18.40 Муз. фільм «Віденські ритми».
19.00 УТН.
19.10 Україна і світ.
19.30 Студія «1-е грудня».
20.30 Реклама.
20.40 На добраніч, діти!
21.00 УТН.
21.30 Спорткур'єр.
21.45 Молодіжна студія. «Фантон».
22.30 Вперше на екрані УТ. Худ. фільм «Час повного місяця».
23.45 Баскетбол. Чоловіки. Кубок володарів Кубків Європейських країн. БІПА-Мода (Україна) — «Задар» (Хорватія).

І КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

8.00 Новини.
8.20 Подивись, послухай.
8.40 Прем'єра худ. телефільму «Просто Марія».
9.30 Людина і закон.
10.00 І. Стравинський. Балет «Петрушка».
10.50 Прес-експрес.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.20 «Ходіння по муках». Худ. телефільм. 4 серія.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.25 Діловий вісник.
14.40 Світ грошей Адама Сміта.
15.10 Блокнот.
15.15 Справа.
15.25 Прем'єра мультфільму «Пригоди Тедді Ракспіна».
15.50 Компас-казка.
16.50 Технодром.
17.00 Новини.
17.25 СНД: від розбрату до згоди.
17.50 Документи і долі.
18.15 Прем'єра худ. телефільму «Просто Марія».
18.55 Тема.
19.40 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.40 Репортаж ні про що.
20.55 Футбол. Кубок УЄФА. 1/32 фіналу. «Айнтрахт» (Франкфурт, Німеччина) — «Динамо» (Москва, Росія). У перерві — 21.45 Мініатюра.
23.00 Новини.
23.25 На перцність світу з шахів.
23.40 Кіно до запитання.
0.10 Відкритий чемпіонат Росії з гольфу.
0.40 Прес-експрес.

ІІ ПРОГРАМА УТ,
КАНАЛ «РОСІЯ»

7.00 Вісті.
7.20 Телебіржа праці.
7.30 Час ділових людей.
8.00 Без ретуші.
11.00 Чемпіонат Росії з бальних танців. Латиноамериканська програма.
11.35 О. Сухово-Кобилін. «Смерть Тарелкіна». 1 серія.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
13.25 «Смерть Тарелкіна». 2 серія.
14.35 Музична мозаїка.
15.20 Телегазета.
15.25 Там-там-новини.
15.40 Студія «Рост».
16.10 Агентство «Кавказ».
16.55 Хранителі істини. «Маленькі петербурзькі таємниці».
17.25 Хроніка національної політики.
17.45 Парламентська година.
18.45 Київська панорама.
19.05 «Хіала» інформує.
19.15 Кримінальна хроніка тижня.
19.30 Студія «Укртелефільм» представляє: «Вільний селянин». Випуск 13.
20.10 Муз. фільм «А. Солов'яненко. На сцені і поза сценою».
21.05 Прем'єра худ. телефільму «Санта-Барбара». 224 серія.
22.00 Вісті.
22.20 Автомить.
22.25 Зірки говорять.
22.30 Спортивна карусель.
22.40 Плоди просвітництва.
23.25 Концерт духової музики.

СТУДІЯ ПРОГРАМ «ТЕТ-А-ТЕТ»

12.00 Мультфільми.
12.15 1000+1 реклама.
12.20 Худ. фільм «Чужі листи». Мелодрама.
13.55 Музична пауза.
18.40 Мультфільм.
18.55 1000+1 реклама.
19.00 Відлуння «Бархатного сезону». Програма «Телезвук» (Челябінськ).
19.35 1000+1 реклама.
19.40 Худ. фільм «Опівнічний експрес». Драма.
21.35 Відеомузика.

СЕРЕДА
29 вересня

І ПРОГРАМА УТ

7.00 З сьомої до восьмої.
8.00 Свічадо. Реальність неможливого.
8.50 Худ. фільм «Взяти живим або мертвим». (США).
10.35 Шкільний екран. 7 кл. Фізика. «Агрегатні стани речовин».
10.55 Село і люди.
11.40 Мультфільм «Акаїро».
12.00 УТН.
16.00 УТН.
16.10 Для дітей. Мультфільм «Кругосвітня подорож Віллі Фога». 11, 12 серії.
17.05 Концерт хорової музики.
17.40 Вервиця.
18.10 Док. телефільм «Жінки з вулиці Бабин Яр». Фільм 1. «Одверни і заступи».
19.00 УТН.
19.10 Акценти.
19.30 Назустріч IV Міжнародному фестивалю «Київ-музик-фест-93».
20.05 За і проти.
20.40 На добраніч, діти!
21.00 УТН.
21.30 Спорткур'єр.
21.45 Худ. фільм «Закон відплати». (Німеччина).
23.05 І знову разом.
0.05 УТН.

І КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

5.00 Новини.
5.20 Ранкова гімнастика.
5.30 «Ранок».
7.45 Фірма гарантує.
8.00 Новини.
8.20 Компас-казка.
9.20 Торговий міст.
9.50 Провінційний салон.
10.15 Концерт симфонічного оркестру Республіки Білорусь і Смоленського російського народного оркестру.
10.50 Прес-експрес.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.20 «Ходіння по муках». Худ. телефільм. 5 серія.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.25 Телеміксt.
15.15 Прем'єра мультфільму «Пригоди Тедді Ракспіна».
15.40 «Командори. Острів Міддий». Наук.-поп. фільм.
16.00 Між нами, дівчатами...
16.30 Прем'єра мультфільму «Літаючий будинок».
16.50 Технодром.
17.00 Новини.
17.25 Міждержавна телерадіокомпанія «Мир». «Здрастуйте, це я».
17.55 Футбол. Кубок європейських чемпіонів. 1/16 фіналу. «Спартак» (Москва) — «Сконто» (Рига). У перерві — Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.40 «Русский мир».
21.20 Ретроспектива фільмів кінорежисера К. Шаброля. Прем'єра худ. фільму «Криваве весілля». (Франція, Італія).
23.00 Новини.
23.25 Максима.
23.55 МТВ.
0.55 Прес-експрес.

ІІ ПРОГРАМА УТ,
КАНАЛ «РОСІЯ»

7.00 Вісті.
7.20 Телебіржа праці.
7.30 Час ділових людей.
8.00 Футбол. Кубок УЄФА. «Локомотив» (Москва) — «Ювентус» (Турин).
9.40 Паралелі. «Аптекар-93».
9.55 Рек-тайм.
10.25 Наш сад.
10.55 Мульти-пульти.
11.05 Худ. телефільм «Санта-Барбара». 224 серія.
11.55 «Фатальна інваріантність, або Щасливчик П'єцух».
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
13.25 «Жили собі старий зі старою». Худ. фільм.
15.15 Мульти-пульти.
15.25 Телегазета.
15.30 Там-там-новини.
15.45 Далекий Схід.
16.30 Християнська програма.
16.55 Російська віза.
17.00 Давайте з'ясуємо.
17.45 Парламентська година.
18.45 Київська панорама.
19.05 «Хіала» інформує.
19.15 Фільм-концерт «Капричіо».
19.25 Прем'єра худ. телефільму «Санта-Барбара». 225 серія.
20.15 Л-клуб.
21.00 «Експоцентр» представляє.
21.05 Студія «Укртелефільм» представляє: «Вільний селянин». Випуск 14.
21.40 Док. фільм «Сад серед міста».
22.00 Вісті.
22.20 Зірки говорять.
22.25 Спортивна карусель.
22.30 «Анапа-93».
23.10 Екран кримінальних повідомлень.
23.40 На джазовому фестивалі у Санкт-Петербурзі.

СТУДІЯ ПРОГРАМ «ТЕТ-А-ТЕТ»

12.00 Мультфільм.
12.15 Всі зірки.
13.10 Худ фільм «Парасоля для молодят». Комедія.
18.25 Мультфільм.
18.40 1000+1 реклама.
18.45 Худ. фільм «Крутий світ». Фантастика.
20.20 Музика у стилі КІН (дайджест 1).
21.10 Худ. фільм «Шалений Макс». Бойовик.

ЧЕТВЕР
30 вересня

І ПРОГРАМА УТ

7.00 З сьомої до восьмої.
8.00 Худ фільм «Закон відплати». (Німеччина).
9.25 «Господар нашого двору». Лялькова вистава.
10.05 Шлях до ринку.
10.35 Плеяда.
11.30 Для дітей. На фестивалі пісня звучала.
12.00 УТН.
12.10 Документальна кінопрограма.
16.00 УТН.
16.10 Для дітей. «Вулик».
16.40 Освітній канал для школярів. Фонд «Відродження» — дітям. Все живе. Випуск 14.
17.35 Синтез.
18.00 Док. телефільм «Жінки з вулиці Бабин Яр». Фільм 2. «Хто творить правду...».
19.00 УТН.
19.10 Депутатський канал.
19.40 Маленький концерт.
19.50 Телерадіоканал «Право».
20.35 Реклама.
20.40 На добраніч, діти!
21.00 УТН.
21.30 Спорткур'єр.
21.45 Молодіжна студія. «Гарт».
22.45 В Арро. «П'ять романсів у старому домі». Вистава Київського театру драми і комедії.
0.05 УТН.

І КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

5.00 Новини.
5.20 Ранкова гімнастика.
5.30 «Ранок».
7.45 Фірма гарантує.
8.00 Новини.
8.20 Кідді-відді.
8.40 Футбол. Кубок європейських чемпіонів. 1/16 фіналу. «Спартак» (Москва) — «Сконто» (Рига). 2 тайм.
9.30 ...До шістнадцяти і старші.
10.10 «Русский мир».
10.50 Прес-експрес.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.20 «Ходіння по муках». Худ. телефільм. 6 серія.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.25 Телеміксt.
15.10 Прем'єра мультфільму «Пригоди Тедді Ракспіна».
15.40 Це ви можете.
16.20 ...До шістнадцяти і старші.
17.00 Новини.
17.25 Хокей. Чемпіонат МХЛ. «Динамо» — «Крила Рад». У перервах — Погода, Документи і долі». Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.40 Лотто «Мільйон».
21.10 Майкл Джексон у Москві.
22.00 Заключний концерт лауреатів VII Міжнародного конкурсу артистів балету (23.00 Новини).
0.25 На перцність світу з шахів.
0.40 Прес-експрес.

ІІ ПРОГРАМА УТ,
КАНАЛ «РОСІЯ»

7.00 Вісті.
7.20 Телебіржа праці.
7.30 Час ділових людей.
8.00 Ранковий концерт.
8.15 Плоди просвітництва.
9.00 Золота шпора.
9.30 «К-2» представляє: «Кінограф».
10.25 Мульти-пульти.
10.50 Худ. телефільм «Санта-Барбара». 225 серія.
11.40 Екзотика.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
13.20 Реклама.
13.25 Спасіння 911.
14.20 Пілігрим.
15.05 Мульти-пульти.
15.15 Ази кар'єри.
15.30 Там-там-новини.
15.45 Студія «Рост».
16.15 Віддображення.
17.00 Людина справи.
17.30 М-трест.
17.45 Парламентська година.
18.45 Київська панорама.
19.05 Мультфільм.
19.25 Прем'єра худ. телефільму «Санта-Барбара». 226 серія.
20.15 Студія «Укртелефільм» представляє: «Стоп-токінг».
20.50 Ліричні мелодії.
21.00 На політичному Олімпі.
21.55 Реклама.
22.00 Вісті.
22.20 Автомить.
22.25 Зірки говорять.
22.30 Спортивна карусель.
22.40 Антреприза. О. Басилашвілі.
23.35 Музична програма.

СТУДІЯ ПРОГРАМ «ТЕТ-А-ТЕТ»

11.20 Мультфільми.
11.30 Телезвук.
12.05 1000+1 реклама.
12.10 Худ. фільм «Пічки-лавочки». Мелодрама.
13.50 Відеомузика.
19.10 Мультфільми.
19.30 1000+1 реклама.
19.35 Худ. фільм «Брудні танці». Мелодрама.
21.15 Чом ти не прийшов?
21.25 1000+1 реклама.
21.30 Худ. фільм «Шалений Макс-2». Фантастика.

П'ЯТНИЦЯ
1 жовтня

І ПРОГРАМА УТ

7.00 З сьомої до восьмої.
8.00 Худ. фільм «Час повного місяця».
9.20 Від міста до міста.
10.50 Дзвони Чорнобиля.
11.15 Телефільм «Артисти цирку Єрмолаєви».
12.00 УТН.
12.10 Молодіжна студія. «Гарт».
16.00 УТН.
16.10 Все гаразд. З життя підлітка.
16.55 Сад, город.
17.15 «Гамбурзький рахунок». Зустріч з Марічкою Бурмакою та Едуардом Драчем.
17.55 Мультфільми «Слон та вівчарик», «Осінній вальс».
18.05 Баскетбол. Кубок Корача. «ТІІТ» (Харків) — «Гравелін» (Франція).
19.00 УТН.
19.10 Урядовий вісник.
19.40 Несподіваний дощ. Телефестиваль шлягерів. Огляд 5—8 турів.
20.10 Молодіжна студія. «Ділові відомості».
20.45 На добраніч, діти!
21.00 УТН.
21.30 Спорткур'єр.
21.45 Акценти.
22.05 Літературно - мистецька студія «Основа». Вистава чотирьох. «Аргентинські зустрічі».
23.10 Худ. телефільм «Скандальна подія у Брікміллі». 1 серія.
0.25 УТН.

І КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

8.00 Новини.
8.20 «Шість сніжних днів». Худ. телефільм для дітей.
9.30 В.-А. Моцарт. Концерт 3 соль мажор для скрипки з оркестром.
10.00 Клуб мандрівників (з сурдоперекладом).
10.50 Прес-експрес.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.20 Америка з М. Таратутою.
11.50 О. Островський. «Не все коту масляна». Фільм-вистава.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.25 Бридж.
14.50 Бізнес-клас.
15.05 Блокнот.
15.10 Прем'єра док. фільму «Народження музики». (Київська студія «ХХ століття»).
15.30 У світі тварин. Фільми режисера О. Згуриді. «Дике життя Гондвани».
16.30 Московський благодійний акторський фонд.
17.00 Новини.
17.20 Повернення.
17.40 Людина і закон.
18.15 Америка з М. Таратутою.
18.45 Поле чудес.
19.40 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.40 Людина тижня.
20.55 Прем'єра худ. телефільму «Марлов, приватний сищик». 1 серія (Великобританія).
«ВІД» представляє:
21.55 Політбюро.
22.30 Музобоз.
23.00 Новини.
23.30 Автошоу.
0.00 Майданчик «Обозу».
1.05 Прес-експрес.

ІІ ПРОГРАМА УТ,
КАНАЛ «РОСІЯ»

7.00 Вісті.
7.20 Телебіржа праці.
7.30 Час ділових людей.
8.00 Вітчизна моя. Частина 1.
8.55 Мульти-пульти.
9.05 Вітчизна моя. Частина 2.
10.35 Маски-шоу.
11.05 Худ. телефільм «Санта-Барбара». 226 серія.
11.55 Біла ворона.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
13.25 «Сумна мелодія веселої вистави». Нова робота Л. Трушкіна.
14.05 Паралелі.
14.20 В. Артемов. «Денниця засяє». Виконує Лондонський симфонічний оркестр під керуванням М. Ростроповича.
15.10 Телегазета.
15.20 Сигнал.
15.30 Там-там-новини.
15.45 Студія «Рост». Молодіжний тележурнал «Такий вік».
16.15 Надія.
16.45 Експрес-пошта гарантує.
16.55 «Назвемо це мужністю». Худ. фільм.
17.45 Парламентська година.
18.45 Київська панорама.
19.05 Естрадні мініатюри.
19.25 «К-2» представляє: «Мультпросвіт».
20.20 Твори К. Сен-Санса.
20.30 «Службовий роман». Худ. фільм. 1 серія.
22.00 Вісті.
22.20 Автомить.
22.25 Зірки говорять.
22.30 Спортивна карусель.
22.40 «Службовий роман». Худ. фільм. 2 серія.
23.50 Вечірній салон.

СТУДІЯ ПРОГРАМ «ТЕТ-А-ТЕТ»

11.20 Мультфільми.
11.30 1000+1 реклама.
11.35 Історичний худ. фільм «Гулящі люди».
13.40 Відеомузика.
18.05 Мультфільми.
18.25 1000+1 реклама.
18.30 Худ. фільм «Дванадцята ніч». Комедія.
20.00 На «Бархатному сезоні...»
20.30 1000+1 реклама.
20.35 Худ. фільм «П'ять кутів». Детектив.
21.20 Концерт групи «Пінк Флойд» у Помпеї.

СУБОТА
2 жовтня

І ПРОГРАМА УТ

8.00 УТН.
8.10 Ритмічна гімнастика.
8.30 Док. телефільм «Титан».
9.20 Для дітей. Худ. телефільм «Рудий. Чесний. Закоханий». 1 і 2 серії.
11.45 Колиска. Дитячі забави.
12.25 Доброго вам здоров'я. Кардіохірургія сьогодні.
13.00 Показ фільмів режисера Сергія Буковського. Док. телефільм «А нічка темна була...».
13.35 Лемківська ватра.
14.30 Блага вість з Ріком Реннером.
15.00 УТН.
15.10 Мультфільм «Фатум».
15.25 Для маленької компанії.
16.05 В час ніжності лунає флейта. Музична програма.
16.30 Всесміх. II Всеукраїнський фестиваль гумору і сатири.
18.30 Наше коло.
19.00 УТН.
19.10 Хроніка МВС.
19.25 Надвечір'я.
20.30 Рідна мова.
20.50 На добраніч, діти!
21.00 УТН.
21.35 Вікно в Америку. Спільна програма «Голосу Америки» і телекомпанії «Уорлднет».
22.05 Худ. телефільм «Скандальна подія у Брікміллі». 2 серія.
23.10 Арт-майдан.
0.40 УТН.

І КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

9.55 Авіакосмічний салон.
10.10 Азбука власника.
10.20 Музичний кіоск.
10.50 Веді.
11.35 Обличчя влади.
11.50 Худ. фільм «Ніч».
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.25 Прем'єра худ телефільму «Пеппі Довгапанчоха». 3 серія.
14.55 Гроші і політика.
15.25 Спортивна програма «Ультра-сі».
16 05 Вікторія. До 75-річчя залізничних військ Росії.
17.25 Червоний квадрат.
18.05 Грай, гармонь.
18.50 Прем'єра худ. телефільму «Ті Джей Хукер». Фільм 7.
19.40 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.40 Прем'єра худ. телефільму «Віднині і навіки віків». Фільм 3. Частина 2.
21.20 Студія «Резонанс» представляє.
21.40 Брейн ринг.
22.30 Астролябія. Нічний канал (23.00 Новини).
1.25 На першість світу з шахів.

ІІ ПРОГРАМА УТ, КАНАЛ «РОСІЯ»

7.00 Вісті.
7.25 Мульти-пульти.
7.35 Повернення на батьківщину.
8.00 Формула-30
8.30 «Бурда моден» пропонує...
9.00 Студія «Рост».
9.30 Пілігрим.
10.15 До Москви — далеко.
11.00 «Сказання про те, як цар Петро арапа женив». Худ. фільм.
12.35 Телеерудит.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
13.20 Козирна дама.
13.50 «Картинки з виставки».
14.05 Кар'єра.
15.05 «Сузір'я» над Балтією.
15.35 Камерний концерт.
16.00 Гандбол. Кубок європейських чемпіонів. Чоловіки. «Запоріжтрансформатор» (Україна) — «Медведчак» (Загреб, Хорватія).
17.15 Худ. фільм «Початок».
18.45 Київська панорама.
19.05 Візитка. Анатолій Бондаренко.
19.10 Нова дитяча програма
19.30 CNN.
20.00 Хіт-рік.
20.30 Сьогодні на сьогодні.
20.40 Візитка.
20.45 Худ. фільм «Планета мавп». 1 серія.
22.30 СІТ-3.
22.40 Астрологічний прогноз на тиждень.
22.55 Телегра «Відео-тайм». Прем'єра.
23.25 Капітан-відео.
23.40 СІТ-3.
23.45 Про-відео-2.

СТУДІЯ ПРОГРАМ «ТЕТ-А-ТЕТ»

12.35 Мультфільм.
12.50 Худ. фільм «Через тернії — до зірок». Фантастика.
15.20 Музична пауза.
19.55 Мультфільми.
20.05 1000+1 реклама.
20.10 Відлуння «Бархатного сезону». Передача Д. Харитонова «Всі зірки». (Харків).
21.05 Кіноанонс тижня.
21.10 1000+1 реклама.
21.15 Мультфільми для дорослих.
21.35 Французькі короткометражні фільми.
21.55 Голлівуд представляє рок-концерт: Сімпл Майндс.

НЕДІЛЯ
3 жовтня

І ПРОГРАМА УТ

8.00 УТН.
8.10 Ритмічна гімнастика.
8.30 У неділю вранці.
9.30 Концерт дитячого ансамблю «Галицька перлина».
10.25 Дивовижний світ природи. «Наук.-поп. фільм «Вовча родина».
10.45 Фестиваль популярної музики «Марія». День другий.
12.20 Авіаралі Київ—Тулуза.
12.50 Юність балету. Концерт учнів Київського хореографічного училища.
14.00 Зичимо щастя.
15.00 УТН.
15.10 Село і люди.
15.55 На варті.
16.40 Муз. фільм «Натхнення».
17.15 Канал «Д».
18.15 Свічадо.
19.00 УТН.
19.20 Всесвітній спортивний огляд «Жиллетт».
19.45 Заслужений артист України В. Бокоч у новій музичній програмі.
20.15 Наук.-поп. фільм «Зійди на гори київські».
20.40 Мультфільм «Літаючий будинок» 40 серія.
21.15 Чемпіонат України з футболу. «Буковина» (Чернівці) — «Верес» (Рівне). 2 тайм.
22.00 Будьте з нами.
23.00 Молодіжна студія. «Нон-стоп рандеву».

І КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

9.30 Спортлото.
9.45 Ранкова зірка.
10 35 Розумники, розумниці.
11.15 Полігон.
11.50 Нове покоління... Успіх.
12.30 Охоронна грамота.
13.00 Прем'єра мультфільму «Піф і Геркулес».
13.10 Прем'єра док фільму «Підводна одіссея команди Кусто».
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.20 Міждержавна телерадіокомпанія «Мир». «Контакт».
15.00 Клуб мандрівників.
15.50 Живе дерево ремесел.
15.55 Прем'єра мультфільмів «Каспер і його друзі», «Справжні мисливці за привидами».
16.50 Панорама.
17.30 Телелоція.
17.45 Новини.
18.00 Футбол. Чемпіонат Росії. «Ротор» (Волгоград) — «Спартак» (Москва). 2 тайм.
19.05 Вперше на екрані. Худ фільм «Френч канкан».
21.00 Новини.
21.40 Спортивний уїк-енд.
21.55 «Серпантин».
23.00 Новини.
23.20 Заключний концерт II Міжнародного фестивалю мистецтв ім. А. Сахарова.

ІІ ПРОГРАМА УТ, КАНАЛ «РОСІЯ»

7.00 Вісті.
7.25 Прем'єра док. фільму «Людина, яка запрягла ідею».
8.00 Сусіди по планеті.
8.30 Доброго ранку, Європо.
9.00 Студія «Рост».
9.30 Якщо вам після...
10.00 Ати-бати...
10.30 Вшанування чемпіонів.
12.10 Гандбол. Кубок європейських чемпіонів. Жінки. «Мотор» (Запоріжжя) — «Лютцелінден» (Франкфурт, Німеччина).
13.15 Музична мозаїка
13.35 Пісні М. Гулька.
14.05 Театральний роз'їзд. «І знову вийшов маніфест».
14.50 Кіно у жовтні.
15.05 Кокінор і рейсшинка.
15.35 Коробка передач.
15.50 У світі тварин.
16.50 «Нові пригоди Вінні-Пуха», «Чорний плащ». Мультфільми.
17.40 Обличчям до столиці.
18.00 Яхад.
18.30 Телефільм «Я вибираю».
19.00 Візитка. Василь Климчук.
19.05 Нова дитяча програма.
19.30 CNN.
20.00 Хіт-роллер. Щаслива сімка.
20.50 Сиди і дивись.
21.05 Худ. фільм «Сеньйорита». 39, 40 серії.
22 05 Чорним по білому.
22.10 На перехресті.
22 30 СІТ-3.
22.40 Сьогодні на сьогодні.
22.50 Короткі зустрічі. В. Молчанов.
23.20 Фільмоскоп.
23.50 СІТ-3.
23 55 Про-відео-3.

СТУДІЯ ПРОГРАМ «ТЕТ-А-ТЕТ»

13.25 1000+1 реклама.
13.30 Худ. фільм «Веселі сновидіння, або Сміх крізь сльози». Казка.
19.25 Мультфільми.
19.40 1000+1 реклама.
19.45 Відлуння «Бархатного сезону». Програма «Телезвук». (Челябінськ).
20.20 Київкіно.
20.30 35 хвилин джазу.
21.05 Кіноанонс тижня.
21.10 Гопак.
21.25 1000+1 реклама.
21.30 Худ. фільм «Падіння».

ГОЛОС УКРАЇНИ

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ГАЗЕТА ВИХОДИТЬ з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в. о. заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
⊙ Рукописів не повертаємо.
⊙ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

☆ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
☆ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Індекс 60955.
Загальний тираж 811932.

Комбінат друку видавництва «Преса України».
252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
1 2 3 4 5 6 7 8 9
Зам. 0311181.

1, 4, 5 сторінки набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».